

”Hankeapurahan saaminen oli kuin lottovoitto”

**Suomen Lääketieteen
Säätiö jakoi viime
vuonna kolmivuotisia
hankeapuroja väitelleille
erikoislääkäreille yhteensä
miljoona euroa. Yksi saajista
oli oululainen lastentautien
ja lastenneurologian
erikoislääkäri
Johanna Uusimaa.**

OYS:n lastenkliniikassa työskentelevä Uusimaa sai 150 000 euroa lapsuusiän mitokondriotautien molekyylietiologiaa ja diagnostisten menetelmien kehittämistä koskevaan tutkimushankkeeseensa.

– Kuuluin vuodesta 1996 alkaen professori Kari Majamaan johtamaan Northern mitochondria-tutkimusryhmään. Vuonna 2005 Majamaa siirtyi Oulusta Turun yliopistoon, ja keskittyi siellä aikuisiän mitokondriotautien tutkimiseen. Lapsuusiän mitokondriotautihanke irtaantui omaksi, itsenäiseksi tutkimuslinjaksi, jota minä johdan, Uusimaa kertoo.

– Viime kesänä minulla oli tutkimushankkeeseen tiedossa rahoitusta vain 3000 euroa, ja koko projektin jatko oli varsin epävarma. Hankeapurahan saaminen Suomen Lääketieteen Säätiöltä oli minulle kuin lottovoitto. Se mahdollistaa haaveeni toteutumisi-

OYS:n lastenkliniikassa työskentelevä Johanna Uusimaa sanoo olevansa hyvin kiitollinen Suomen Lääketieteen Säätiölle. – Hankeapurahan saaminen oli minulle kuin lottovoitto. Se mahdollistaa haaveeni toteutumisen kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

sen kolmeksi vuodeksi eteenpäin: voin tehdä sekä kliinistä työtä että tutkimusta.

Hanke toteutetaan yhteistyössä OYS:n lasten ja nuorten klinikan, neurologian klinikan, kliinisen tutkimuksen keskuksen sekä Oulun yliopiston lääketieteellisen biokemian ja molekyylibiologian laitoksen kanssa.

– Hankeapurahan saaminen oli iso asia paitsi minulle myös koko tutkimusryhmälle. Kolmivuotinen rahoitus helpottaa hankkeen suunnittelua ja kokonaisuuden hallintaa, ja mahdollistaa myös hankkeeseen liittyvien väitöskirjatöiden etenemisen.

Uusia hoitomuotoja vaikeisiin sairauksiin

Mitokondriotaudit muodostavat tautiryhmän, jossa kliiniset oireet johtuvat solun energiantuotannon häiriöistä. Tavallisimpia oireita ovat lihas- ja hermosto-oireet ja niihin liittyvät endokrinologiset, sydämen, maksan ja munuaisten toimintahäiriöt.

– Mitokondriotaudit ovat vaikeita, eteneviä sairauksia. Ennuste on yleensä huono. Suurin osa potilaista valitettavasti menehtyy jo imeväisiässä tai varhaislapsuudessa, Uusimaa kertoo.

– Tietämys mitokondriotaudeista on lisääntynyt valtavasti viimeisten kymmenen vuoden aikana. Perinnölliset mitokondriotaudit ovat paljon yleisempiä kuin aikaisemmin luultiin. Nykykäsityksen mukaan yhdellä 5 000 ihmisestä on perinnöllinen häiriö mitokondrion energiantuotannossa.

Apurahahankkeen tavoitteena on selvittää lapsipotilaiden mitokondrioiden toimintahäiriöitä ja niiden geneettistä taustaa sekä

kehittää uusia diagnostisia menetelmiä, jotka aiheuttavat potilaille mahdollisimman vähän haittaa. – Kun tautien synty mekanismeista saadaan lisää tietoa, voidaan kehittää uusia hoitomuotoja. Po-

tilaiden perheitä helpottaa, kun he tietävät, mistä taudissa on kyse. Uusi tieto tuo apua myös perinnöllisyysneuvontaan, Uusimaa toteaa.

Teksti ja kuva: SARI KOSONEN

Apurahoja haettavana, toimi pian!

Suomen Lääketieteen Säätiön hanke-, tutkimus- ja kannustusapurahat sekä Duodecim-seuran ja -säätiön kannustusapurahat ovat parhaillaan haettavana.

Suomen Lääketieteen Säätiön hankeapurahat on tarkoitettu tukemaan kliinisessä työssä toimivien väitelleiden erikoislääkärien tutkimustyötä. Hankeapurahat ovat suuruudeltaan 30 000–80 000 euroa vuodessa, ja ne voidaan myöntää korkeintaan kolmeksi vuodeksi yhtämittaiseksi jaksoksi alkaen vuonna 2007 tai 2008. Vuonna 2007 myönnetään 8–9 hankeapurahaa yhteismäärältään noin miljoona euroa.

Tutkimusapurahoja myönnetään lääketieteen opiskelijoille ja lisensiaateille neljän tai kahdeksan kuukauden ajaksi (7 500 tai 15 000 euroa/hakija) päätoimisen tutkimustyön rahoitukseen. Apurahan vastaanottamiseen liittyy sitoumus päätoimisesta tutkimustyöstä.

Kannustusapurahoja myönnetään tutkimushankeisiin lääketieteen opiskelijoille ja lisensiaateille – ei tohtoreille, jotka ovat väitelleet aiemmin kuin 31.5.2007. Apurahan suuruus on enintään 4 000 euroa/hakija. Kannustusapurahan voi käyttää harkitsemallaan tavalla tutkimusta edistämään. Kannustusapuraha myönnetään vain kerran, tutkimusapurahan voi saada kaksi kertaa.

Hakemuslomakkeet Internetissä

Hankeapurahahakemus tulee tehdä 31.5.2007 klo 16.00 mennessä verkkolomakkeella, joka löytyy Internetistä osoitteesta www.suomenlaaketieteensaatio.fi/apuraha. Hakemus on myös postitettava 31.5.2007 mennessä säätiön toimistoon: Suomen Lääketieteen Säätiö, PL 713 (Kalevankatu 11 A), 00101 Helsinki.

Lisätietoja hankeapurahoista on samassa osoitteessa www.suomenlaaketieteensaatio.fi/apuraha. Tiedusteluihin vastaa säätiön hallituksen puheenjohtaja professori Tomi Mäkelä, puh. (09) 1912 5040, tomi.makela@helsinki.fi. Hakumenettelyyn liittyviin kysymyksiin vastaa sihteeri Riitta Soinola, puh. (09) 6188 5202, riitta.soinola@duodecim.fi.

Tutkimus- ja kannustusapurahoja haetaan lomakkeella, joka löytyy osoitteesta www.duodecim.fi/apuraha. Samalla sivulla on lisätietoa asiasta. Hakemuksen tulee olla tallennettu viimeistään 31.5.2007 klo 16.00. Tiedusteluihin vastaa Riitta Soinola.